

Landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med anledning av i samband med behandlingen av landskapets inkomst- och utgiftsstat för år 1939 gjort uttalande om behovet av lagstiftning för förbättrande av bostadsförhållandena på den åländska landsbygden.

N:o 11/1940.

Under behandlingen av landskapets inkomst- och utgiftsstat för år 1939 hade landstingsmannen K.J. Blomroos uttalat sig därhän, att lagstiftning angående förbättrande av bostadsförhållandena på den åländska landsbygden borde fås till stånd. Sedan detta uttalande bragts till landskapsnämndens kännedom genom Landstingets skrivelse av den 27 december 1938, åtföljd av transumt ur Landstingets protokoll för den 1 i samma månad, har landskapsnämnden funnit nödigt underkasta ärendet beredning och beslutat ingå till Landstinget med den framställning utredningen i saken påkallar.

Den 16 april 1937 avlät regeringen till Riksdagen en proposition angående tillägg till statsförslaget för sagda år i avseende å undersökning av bostadsförhållandena på landsbygden, uti vilken föreslogs att såsom tillägg till årets statsförslag skulle såsom engångsutgift anvisas ett reservationsanslag om 538.000 mark för föranstaltande av en representativ bostadsundersökning på landsbygden. Detta regeringens förslag blev även Riksdagens beslut.

Statsförslaget för år 1938 upptog ett anslag, stort 15.000.000 mark såsom reservationsanslag till understöd för förbättrande av bostads-

och för byggnadslån.
förhållandena på landsbygden. Ut i den redogörelse regeringen inlämnade för kalkylerna till nämnda statsförslag framhölls bland annat, att statsrådet den 12 februari 1937 tillsatt en kommitté för att undersöka missförhållandena vidkommande bostäder i landskommunerna samt för att avgiva motiverade förslag till åtgärder för deras förbättrande. Denna kommittés uppdrag omfattade dels en inledande utredning av de missförhållanden, som råda med avseende å bostadsförhållandena på landsbygden, med särskild hänsyn till kostnaderna för reparationsarbeten, dels en representativ undersökning angående bostadsförhållandena på landsbygden i allmänhet, och denna utfördes i 55 kommuner. Fastän undersökningarna blott voro i sin början, visade det sig redan nödvändigt, att förbättringen av nämnda förhållanden understöddes genom beviljande av understöd och lån för reparations- och ändringsarbeten samt till och med för ersättande av gamla, odugliga byggnader med nya. På grund härav och med beaktande av, att verksamheten främst skulle inriktas på förbättrandet av stora familjers bostadsförhållanden och avhjälpande av de värsta missförhållandena, föreslogs av regeringen, att i utgiftsstaten för år 1938 skulle upptagas ett reservationsanslag av 15.000.000 mark, varav för egentliga understöd och för administrativa utgifter för denna förbättringsverksamhet 12.000.000 mark och 3.000.000 mark för byggnadslån. Riksdagen godkände regeringens förslag.

Emedan de på landsbygden varande bostäderna enligt av ovannämnda kommitté gjorda undersökningar i rätt vidsträckt omfattning äro i dålig

ligt skick, ansågs, att denna undersökningssverksamhet under de närmaste åren måste fortsättas, varför bidrag till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden i statsförslaget för år 1939 upptogs ett reservationsanslag om 5.000.000 mark samt till byggnadslån för samma ändamål ett reservationsanslag om 10.000.000 mark. I statsförslaget för år 1940 godkändes av Riksdagen ett reservationsanslag om 500.000 mark såsom bidrag till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden samt ett enahanda anslag om likaledes 500.000 mark såsom byggnadslån i samma syfte.

Sannolikt av orsak, att undersökningar om byggnadsförhållandena på landsbygden icke äro slutförda, har någon lagstiftning angående dessas förbättring ännu icke kommit till stånd i riket. Men statsrådet har, sedan Riksdagen anvisat för ändamålet erforderliga medel, den 17 mars 1938 meddelat särskilda bestämmelser om beviljande av understöd och lån för nämnda byggnadsförhållandens förbättring, vilka tillsvdare äro i gällande kraft.

Alldenstund någon lagstiftning i det övriga riket ännu icke emanerat, vilken skulle innehålla stadganden rörande åtgärder för åstadkommande av förbättrade bostadsförhållanden på landsbygden och frågan härom ännu synes vara föremål för undersökning, samt med hänsikt därtill att landskapsnämnden, på grund av de anslag, som för syftemålet upptagits i landskapets utgiftsstat, beviljat och kommer att bevilja understöd och lån i noggrann överensstämmelse med statsrådets nämnda eller eventuellt annat beslut, anser landskapsnämnden det vara för tidigt att stifta landskapslag på ifrågavarande område.

Med beaktande av här framhållna sakförhållanden, och jämte det
landskapsnämnden önskar betona att nämnden med största uppmärksamhet
skall följa med alla de legislativa åtgärder, vilka i riket komma att
vidtagas i syfte att upphjälpa landsbygdens bostadsförhållanden, får
landskapsnämnden äran föreslå

att med landskapslagstiftning i syfte att för-
bättra bostadsförhållandena på den åländska lands-
bygden för närvarande måtte få anstå.

Mariehamn den 25 september 1940.

På landskapsnämndens vägnar:

P. Johansson

Arvid M. S. Sjöström